

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXXXI. — Izdan in razposlan 28. dne julija 1917.

Vsebina: (Št. 310—312.) 310. Ukaz o prometu s kavnimi surogati iz fig in figovega fižola (lupin). — 311. Ukaz o uravnavi prometa s krompirjem pridelka leta 1917. — 312. Ukaz o gospodarskih zvezah industrije usnja.

310.

Ukaz urada za prehranjevanje ljudi z dne 20. julija 1917. l.

o prometu s kavnimi surogati iz fig in figovega fižola (lupin).

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se, deloma izpreminjujé ukaz z dne 21. maja 1917. l. (drž. zak. št. 230), za-ukazuje tako:

§ 1.

Obrtniško upravičene firme smejo brez posebnega dovoljenja izdelovati in prodajati kavne surogate iz fig brez drugih primesi.

Cena figove kave v prodaji na drobno ne sme presegati 10 K 80 h za kilogram paketiranega blaga.

§ 2.

Figov fižol (lupine) se sme podelati v kavne surogate le tedaj, ako je bil oproščen grenkobe v obratu firme, ki je dobila dovoljenje urada za prehranjevanje ljudi.

Dovoljenje, da smejo oproščati grenkobe figov fižol, se podeljuje posameznim firmam za določen čas proti vsakočasnemu preklicu. Prošnje za podelitev takih dovoljenj je vložiti pri zvezi avstrijskih izdelovalcev kavnih surogatov na Dunaju,

III., Esteplatz 4. V teh prošnjah mora biti natančen popis postopanja, ki se uporablja v obratu firme za oproščanje od grenkobe, ter vzorec oproščenega blaga.

§ 3.

Obrtniško upravičenim firmam je brez posebnega dovoljenja dopuščeno izdelovati in prodajati kavne surogate iz figovega fižola, grenkobe oproščenega po § 2.

Cena čiste kave iz figovega fižola v prodaji na drobno ne sme presegati 4 K 80 h za kilogram paketiranega blaga.

§ 4.

Urad za prehranjevanje ljudi lahko z razpisom zniža najvišje cene, ustanovljene v §§ 1 in 3 za čisto kavo iz fig in figovega fižola, ako se zniža napravna cena sirovih produktov.

§ 5.

Določila ukaza z dne 21. maja 1917. l. (drž. zak. št. 230) se uporabljajo na promet s surogati iz fig in figovega fižola, kolikor niso izpremenjena s sprednjimi določili.

§ 6.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Höfer s. r.

311.**Ukaz urada za prehranjevanje ljudi v porazumu z udeleženi ministristvi z dne 26. julija 1917. l.****o uravnavi prometa s krompirjem pridelka leta 1917.**

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se ukazuje tako:

Zasega.**§ 1.**

Krompir avstrijskega pridelka 1917. l., ki se pridelal po 1. dnevu avgusta 1917. l., je s časom, ko se loči od polja, zasežen v prid državi.

Pogodbe, s katerimi se kupuje poprek pridelek tega krompirja ali upanje na ta pridelek za določeno ceno (§ 1276 o. d. z.), so prepovedane in neveljavne. Izvzete so odobrene nasadne in dobavne pogodbe (§§ 31 in sl.).

Posestniki zaseženega krompirja so dolžni skrbeti, da se ohrani. Hraniti morajo krompir dotlej, da se odvzame.

§ 2.

Zaseženi krompir se ne sme niti podelovati, porabljati, pokladati, niti prostovoljno ali prisilno otujevati, kolikor se v tem ukazu ali s posebnimi predpisi ne ukrenejo drugi zaukazi.

§ 3.

Kljub zasegi se sme krompir:

1. katerega potrebuje pridelovalec krompirja za preživljanje pripadnikov svojega gospodarstva (gospodinjstva) všteti tiste upravičence do preživitka, delavce in nameščence, ki jim gre prosta hrana za preživetek ali mezdo, porabljati v množini, določeni z uravno porabljanja,

2. porabljati za seme v določeni izmeri,

3. pokladati z omejitvami, obseženimi v §§ 24 in sl.,

4. dobavljati na podstavi odobrenih pogodb (§§ 31 in sl.) in

5. podelovati z omejitvami, obseženimi v §§ 27 in sl.

Najvišja izmera dopustnega porabljanja, semenja in pokladanja se ustanovi neposredno potem, ko se je dognal pridelek.

§ 4.**Upotrebljanje.**

Obče zaukaze o upotrebljanju zaseženega krompirja ukrene urad za prehranjevanje ljudi.

§ 5.**Organi.**

Za izvrševanje vseh v tem ukazu danih nalog se poslužuje urad za prehranjevanje ljudi svojih lastnih organov, političnih oblastev, po potrebi finančnih oblastev in občin. Izvrševati gospodarstvo je naloženo vojnemu prometnemu zavodu za žito.

Urad za prehranjevanje ljudi lahko tudi od primera do primera delegira funkcionarje ter jim poveri izvrševanje ali nadzorovanje nabavljanja krompirja in nadzorovanje gospodarstva. Za stalne pomožne organe za izvrševanje teh nalog se lahko postavijo nadzorniki za krompir za enega ali več političnih okrajev.

Prezemanje.**§ 6.**

Zaseženi krompir je z izjemami, omejenimi v § 3, izročiti vojnemu prometnemu zavodu za žito ali osebam, ki imajo njegovo naročilo, za določeno prevzemno ceno v času, ustanovljenem v dobavnem nalogu. Vojni prometni zavod za žito je dolžen prevzeti zaseženi krompir.

Organi, katerim se je naročilo prevzemati krompir, smejo razpolagati s tem krompirjem le po ukazilih, katera jim je dal vojni prometni zavod za žito.

Oblastvo mora za izročanje zaseženega krompirja izdajati dobavne naloge; ti dobavni nalogi se izdajejo ali na izdelovalca krompirja ali na občino.

Ako se krompir v zahtevani množini ne dobavi v roku, ki ga je ustanovilo oblastvo, se mora prisilno odvzeti. Prisilno se odvzame tudi, ako ni znana oseba ali bivališče tistega, ki ima pravico razpolagati.

Da se prisilno odvzame, odredi oblastvo.

Ako v posameznih občinah ali političnih okrajih zaradi posebnih razmer, ki jih je povzročila vojna, ni mogoče zahtevati krompir od posameznih posestnikov zalog, more urad za prehranjevanje ljudi pooblastiti politično deželno oblastvo, da zahteva krompir v določno oznamljenih delih upravnega okoliša potom občine.

Oblastvo mora množine krompirja, ki jih je določilo politično deželno oblastvo, predpisati v nabavljanje občini, ki porazdeli te množine na posestnike krompirja. Porazdelitev v občinah je zavezana popreskušnji oblastva.

Zahtevanje po občini nadomešča v vseh ozirih zahtevanje po oblastvu.

§ 7.

Za prevzemanje zaseženega krompirja mora politično deželno oblastvo izdati natančnejša določila. Zlasti more odrediti, da morajo v kakem ozemlju vsi ali več pridelovalcev krompirja izročiti določene najmanjše množine zaseženega krompirja v določenih, oziraje se na krajevne razmere ustanovljenih dobah.

§ 8.

Učinek zasege se konča:

1. z dopustno porabo ali otujitvijo,
2. s prisilnim odvzetjem,
3. z zapadom.

§ 9.

Zglasitve.

Kdor je nasadil več nego $\frac{1}{2}$ hektarja površine s krompirjem, je dolžen naznaniti občini pridelek z navedbo množine v treh dneh, ko ga je spravil. Občina mora naznanila preskusiti, popraviti in vsak teden predložiti oblastvu. Zasežen je pa tudi tisti krompir, ki se je pridelal na manjših površinah (§ 1).

Popisovanje zalog, hranjenje.

§ 10.

Urad za prehranjevanje ljudi in politično deželno oblastvo more vsakčas za vsa ali posamezna upravna ozemlja zaukazati popisovanje zalog krompirja.

Kdor ima krompir v zalogi ali za druge v hrambi, je dolžen zglasiti ga za popisovanje

določenega dne oblastvu, v čigar okraju so zaloge.

Kdor ima zaloge, ki so drugih, v hrambi, je vrhutega dolžen navesti tistega, ki ima pravico razpolagati.

Oblastvo določi, oziraje se na krajevne razmere, kateri postopek se mora uporabljati za popisovanje zalog.

Ako se pokažejo pomisleki zoper pravilnost ali popolnost zglasitev, se more zaukazati novo popisovanje zalog.

Zaloge se morejo popisovati tudi pri spravljanju na licu mesta pred vkladanjem. V ta namen se morejo vršiti poskusna tehtanja in druge navedbe, potrebne, da se dožene množina.

§ 11.

Oblastvo ima pravico vsakčas pregledovati po osebah, ki imajo njegovo naročilo, obratne, založne ali druge prostore.

Osebam, ki imajo naročilo oblastva, je dovoljevati vstop v te prostore. Na zahtevanje jim je dajati vsa potrebna pojasnila.

§ 12.

Vsakdo, ki ga na to pozivlje oblastvo, je dolžen sodelovati kakor zaupnik pri popisovanju zalog, pri preskuševanju in podelavanju. Pri osebah, ki so v javni službi, je za to sodelovanje treba pritrditve njihovega službenega oblastva. Zaupniki morajo ravnati brez ozira na osebo in po najboljši vednosti in vesti, ohraniti tajno zasebne razmere ali opravilne tajnosti posestnikov zalog, za katere so zvedeli, in, ako niso javni uradniki, obljubiti izpolnjevanje teh dolžnosti.

Služba zaupnika je častna služba.

§ 13.

Jamnice za krompir in skladišča izven stanovalnih in gospodarskih poslopij je naznaniti oblastvu z natančno navedbo kraja, ko se začnejo rabiti. Pri tem je poleg števila skladišč in jamnic naznaniti tudi s krompirjem obloženo površino jamnic v kvadratnih metrih. Prekladanja in delitve jamnic se morajo zglasiti. Politično deželno oblastvo more omejiti naznanilno dolžnost na zemljiške posestnike, ki razpolagajo z določno izmero površin za saditev krompirja.

§ 14.

Oblastvo more zahtevati skladiške prostore za hranjenje krompirja in zemljišča za napravlanje jamnic (prizmov). Za to je plačati primerno ceno, ki jo oblastvo določi končnoveljavno.

§ 15.

Občine in izločena graščinska ozemlja se morejo v primeru potrebe prisiliti, da vkladajo ali spravijo v jamnico krompir, ki se je zasegel na njihovem ozemlju, na mestu, ki ga oznameni oblastvo.

§ 16.

Mesta porabljanja so dolžna skrbno hraniti krompir, ki ga jim je odkazal vojni prometni zavod za žito in ki so ga prevzeli, s tem, da ga spravijo v jamnico ali vkladajo; oblastvo, ali, če so mesta s svojim ustavom, politično deželno oblastvo jih more prisiliti, da ukrenejo potrebne naredbe, da se ohrani krompir, privzemši izvedence.

Mesta porabljanja, ki niso ustregla tem zahtevam, nimajo pravice dobivati krompir na zalogo. Izgubijo tudi pravico dobivati pogodbeni krompir. O tem odloči politično oblastvo končnoveljavno.

§ 17.

Zahtevanje.

Posestnik zalog mora zaseženo in zahtevano množino krompirja (§ 6) pripeljati do bližnje železniške ali plovstvene postaje, oziroma do namembnega kraja in tam izročiti osebi, ki ima naročilo vojnega prometnega zavoda za žito.

V namembni kraj mora pripeljati tedaj, ako ta kraj ni bolj oddaljen nego najbližnja železniška ali plovstvena postaja, do katere se lahko pride.

Kolikor gre za krompir, ki je namenjen za človeško uživanje, mora dobaviti zdravo, primerno suho, naravnoraslo blago brez prsti in kali (cim).

Ako se zahteva krompir, ki ni pripraven za človeško uživanje, mora dobaviti ta krompir ločeno.

Ako se ne izpolnijo te dolžnosti, more oblastvo odrediti, da se krompir loči in pripelje na stroške posestnika zalog.

§ 18.

Zalaganje potrebščine.

Potrebščina krompirja se zalaga po nabavnem in preskrbovalnem načrtu, ki ga postavi urad za prehranjevanje ljudi.

§ 19.

Zglašanje potrebščine.

Občine morajo najkasneje do 15. dne avgusta 1917. l. naznaniti oblastvu število prebivalcev, ki niso preskrbljeni s krompirjem po lastnem nasadu krompirja.

Zglasitev se mora podati po stanju 1. dne avgusta 1917. l.

Na prehodno odsotnost ali prehodno bivanje se ni ozirati.

Zglasitve občin s svojim ustavom je v istem roku podati neposrednje na deželnem oblastvu.

Ako število nepreskrbljenih prebivalcev ni natančno znano, je napraviti vestno cenitev, katero je primerno utemeljiti.

Politično oblastvo naj zglasitev preskusi in, ako treba, popravi, hkratu obvestivši dotične občine.

Zglasitve občin se naj ne raztezajo na vojaška krdela in vojaške zavode, taborišča vojnih ujetnikov, internirancev in dr. Zglasitev potrebščine imenovanih mest naj povzroči politično deželno oblastvo.

Potrebščino armade na bojišču in vojne morarice ustanovi urad za prehranjevanje ljudi v porazumu z udeleženiimi oblastvi.

Upravna porabljanja.

§ 20.

Urad za prehranjevanje ljudi določi, po kateri izmeri in po katerih načelih je dovajati razpoložne zaloge ljudem v porabljanje. Oddajo konsumu je navezati na izkaze porabljanja in v mestih z več nego 10.000 prebivalcev uravnati tako, da se krompir prideluje določenim oddajalnicam.

Urad za prehranjevanje ljudi določi čas, od katerega naprej se sme krompir oddajati le na izkaze porabljanja. Nadaljnje za uravnavo porabljanja v deželi potrebne odredbe ukrene politično deželno oblastvo zaslišavši kmetijski svet.

§ 21.

Za uravnavo porabljanja v posameznih občinah potrebne natančnejše odredbe se lahko prepusté oblastvu ali za občinski okoliš občini. Ta opravila oskrbuje občina v prenesenem delokrogu.

§ 22.

Oskrbuje ta opravila se oblastvo lahko poslužuje tudi okrajnega gospodarskega sveta.

Ako se izroči uravnavo porabljanja občini se more občinskemu predstojništvu zaukazati, da oskrbuje s tem združena opravila po gospodarskem uradu s sodelovanjem občinskega gospodarskega sveta.

Ako občina ne more izpolnjevati svojih nalog ob uravnavi porabljanja, ji more oblastvo vsakčes odvzeti oskrbovanje teh opravil.

§ 23.

Politično deželno oblastvo ali z njegovim pooblastilom oblastvo ali občina, kateri se je izročila uravnavo porabljanja, mora ukreniti zlasti odredbe gledé porabljanja pogodbenega krompirja in nadzorovati, da se v redu porablja.

Pokladanje.

§ 24.

Krompir smejo pokladati le pridelovalci krompirja in le s posebnim dovoljenjem oblastva. Pokladati se sme le krompir, ki ni pripraven za človeško uživanje.

§ 25.

Pokladanje se lahko uravna tudi tako, da se občinam dovoli določena množina (kontingent) krompirjeve krme. To množino je porazdeliti na posamezne pridelovalce krompirja po razmerju krompirjevih nasadnih površin in potrebnega stanja živine. Pridelovalcem krompirja, ki ne redijo živine, ni dovoljevati kontingenta krme. Na te osebe pripadajoči delni kontingent je prišteti ostalim pridelovalcem krompirja po razmerju njihovih delnih kontingentov.

§ 26.

Kontingente krme določi za dežele urad za prehranjevanje ljudi, potem za politične okraje in mesta s svojim ustavom politično deželno oblastvo, za občine in izločena graščinska ozemlja politično okrajno oblastvo.

Podelovanje krompirja.

§ 27.

Prepovedano je porabljati krompir za izdelovanje špirta v obrtnih (ne kmetijskih) žganjarnicah.

§ 28.

Obrtni in kmetijski obrati, ki so urejeni za izdelovanje produktov iz posušenega krompirja, skroba in skrobnih produktov vsake vrste iz krompirja, in kmetijske žganjarnice smejo podelovati krompir le z dovoljenjem urada za prehranjevanje ljudi; pri tem je praviloma omejiti dovoljenje na krompir, ki ni pripraven za človeško uživanje, na določno množino in na določen čas.

Najvišjo izmero krompirja, ki ga je podelovati, določi urad za prehranjevanje ljudi, pri kmetijskih žganjarnicah v porazumu s finančnim ministrstvom.

§ 29.

Prepovedano je podelovati v teh obratih drug krompir nego tistega, ki so ga sami pridelali ali pridobili od vojnega prometnega zavoda za žito.

§ 30.

Ako se krompir pusti ali dodeli v podelovanje, se mora dejansko podelati. Podelovalec mora nadalje, ako tega ne zaukazujejo že drugi predpisi, prevzeti dolžnost pisati natančne zapiske o množini puščenega ali dobljenega naravnega blaga in o množinah izdelkov, dovoljevati oblastvu ali osebam, ki imajo njegovo naročilo, vpogled v te zapiske, vstop v obratne in skladiške prostore in gledé svojih izdelkov držati se cen za izdelovalce, ki jih je predpisal urad za prehranjevanje ljudi, kolikor niso že itak dane najvišje cene.

Pogodbeni krompir.

§ 31.

Krompir, ki se je zagotovil z nasadnimi in dobavnimi pogodbami, katere je odobril urad za prehranjevanje ljudi ali z njegovim pooblastilom politično deželno oblastvo (pogodbeni krompir), je dobaviti pogodbenim odjemalcem potom vojnega prometnega zavoda za žito. Stranke pogodnice morajo izpolniti vse tiste dolžnosti, ki so jim naložene po določitih tega ukaza ali katere so se jim predpisale, kadar se je odobrila pogodba.

Zlasti sme prejemnik porabljati pogodbeni krompir le za namene, omenjene v odobrilu.

Pošiljatve pogodbenega krompirja so za vezane določilom § 41 tega ukaza.

Urad za prehranjevanje ljudi more pogodbeni krompir dovesti deloma tudi obči preskrbi, ako izredne okoliščnosti to zahtevajo.

§ 32.

Kdor dobiva pogodbeni krompir, je odgovoren za pravilnost števila porabnikov, navedenega v pogodbi; odgovoren je za to, da se uravnava porabe redno izvrši in za primerno vkladanje.

Ako se zmanjša število porabnikov za pet odstotkov nasproti številu, navedenemu v pogodbi, se mora to neposrednje po nastopu dogodka naznaniti tistemu oblastvu, ki je odobrilo pogodbo.

§ 33.

Ako se ne izpolnjujejo v §§ 31 in 32 predpisane dolžnosti ali ako se brez dovoljenja oblasti dobiva ali poskuša dobivati večja množina krompirja nego je bila odobrena v pogodbi, more tisto oblastvo, ki je odobrilo pogodbo, zahtevati in drugače porabljati krompir, ne kraté kazni, ki se naloži posebej.

Iste posledice nastanejo, ako so se poleg oblastveno odobrenih pogodb ukrenili ločeni dogovori, ki nasprotujejo določilom tega ukaza.

Ako le ena stranka pogodnice ne izpolni dolžnosti tega ukaza, naj se pri zahtevanju in porabljanju kolikor mogoče varujejo iz pogodbe izvirajoče pravice druge stranke pogodnice.

Najvišje cene.

§ 34.

Za najvišje cene veljajo cene, ustanovljene v ukazu urada za prehranjevanje ljudi z dne 8. marca 1917. l. (drž. zak. št. 91), kolikor se ne izpreminjajo z naslednjimi določili.

Za krompir, ki se izroči vojnemu prometnemu zavodu za žito med 1. in 20. avgustom 1917. l., se zviša najvišja cena za 25 K, za krompir, ki se izroči med 21. dnem avgusta in 5. dnem septembra 1917. l., za 10 K za metrski stot.

Za rogljače se ustanavlja najvišja cena s trojnimi zneskom vsakočasnih najvišjih cen za okrogel krompir.

§ 35.

Najvišje cene veljajo pri kupih vojnega prometnega zavoda za žito v vsaki množini za prevzemne cene.

Kupnino je plačati v gotovini ob odvzetju.

Ako posestnik ali njegovo bivališče ni znano, je ceno položiti na sodišču.

§ 36.

Ako se krompir prisilno od vzame, znaša prevzemna cena le 80 odstotkov najvišje cene. Vrhutega mora posestnik krompirja plačati stroške prisilnega odvzeta.

§ 37.

Pri krompirju, ki gledé kakovosti ne ustreza pogojem, obseženim v § 1 ukaza urada za prehranjevanje ljudi z dne 8. marca 1917. l. (drž. zak. št. 91), je odbiti primeren znesek od prevzemne cene.

Ako se ne doseže sporazumljenje o višini odbitka, odloči v sporih med prodajalcem in prevzemnim organom, ki ga je postavil vojni prometni zavod za žito, okrajno sodišče, v čigar okolišju je blago, v nespornem postopanju, eventualno zaslišavši pristojno presojevalnico cen.

V tem primeru mora vojni prometni zavod za žito ob prevzetju plačati kupnino, ki jo je začasno ustanovilo zahtevajoče oblastvo.

Dolžnost dobave se ne odlaga s sodnim postopanjem.

Odločba okrajnega sodišča se more v 8 dneh izpodbijati z rekurzom. Zoper odločbo druge stopnje ni dopusten pravni pomoček.

Pri sporih o višini odbitka med prevzemnim organom, ki ga je postavil vojni prometni zavod za žito, in prevzemnikom blaga odloči komisija izvedencev borze za kmetijske pridelke tistega upravnega ozemlja, v čigar okolišju se je izročilo blago. Ako v dotičnem upravnem ozemlju ni komisije izvedencev, odloči komisija izvedencev borze za kmetijske pridelke na Dunaju. Zoper odločbo komisije izvedencev ni dopusten pravni pomoček.

§ 38.

Prodajne cene vojnega prometnega zavoda za žito določi urad za prehranjevanje ljudi.

Najvišje cene za prodajo krompirja na drobno ustanove politična deželna oblastva, izprošivši mnenje osrednje komisije za presojanje cen.

Določilo § 1, odstavek 3, ukaza z dne 8. marca 1917. l. (drž. zak. št. 91) se razveljavlja, kolikor se tiče prodaje krompirja na drobno med izdelovalcem in porabniki.

§ 39.

V Avstrijo uvožen krompir se sme v prodaji na drobno prodajati le po najvišji ceni, ustanovljeni za tužemski krompir, ako urad za prehranjevanje ljudi ne dopusti izjem.

Obča določila.

§ 40.

Kdor je nasadil krompir, je dolžen spraviti ga, kakor je v deželi običajno, v zrelem stanju ali pa morebiti nasprotujoče ovire naznaniti občini tako zgodaj, da more občina pravočasno odrediti, da se spravi pridelek. Izločena graščinska ozemlja morajo ta naznanila podati političnemu okrajnemu oblastvu. V tem primeru se spravi pridelek na posestnikove stroške.

Jemati krompir iz zemlje, preden ni dozorel, za katerekoli namene, je prepovedano; ta prepoved ne velja, ako bi zaradi zakasnelega nasada ali neugodnega vremena krompir dozorel tako kasno, da se sad brez nevarnosti zanj ne more več pustiti v zemlji.

§ 41.

Železnice in parnopolovstvena podjetja smejo sprejemati pošiljkatve krompirja le tedaj v prevoz, ako je za pošiljača v voznem listu naveden vojni prometni zavod za žito ali njegova podružnica in ako je voznim listinam za vsako pošiljatev priloženo prevozno potrdilo. Izdajati prevozna potrdila ima pravico le vojni prometni zavod za žito (podružnica).

Ako pošiljatev ne ustreza tem zaukazom, mora namembna postaja to naznaniti telefonično ali brzojavno pristojni podružnici vojnega prometnega zavoda za žito. Podružnica mora ukreniti o izročitvi pošiljatve. Ako v dvanajstih urah ničesar ne ukrene, se sme pošiljatev izročiti adresatu, ki je označen v voznem listu.

Pošiljkatve krompirja se strani vojaške uprave so izvzeta od sprednjih določil, ako je oddajna

postaja v tistem delu vojnega ozemlja, v katerem je spravljanje pridelka pridržano vojaški upravi.

Krompir, ki se uvaža v Avstrijo, uporablja javna prevozna podjetja, mora prejemnik naznaniti vojnemu prometnemu zavodu za žito in mu ga prodati, ako zavod to zahteva.

Oblastvo oddajne postaje ali, ako je prevoz že končan, oblastvo namembne postaje lahko proglasi, da so zapadle pošiljkatve krompirja, ki ne ustrezajo omenjenim zaukazom.

§ 42.

Z „oblastvom“ brez natančnejšega označevanja se umeva v tem ukazu cesarsko politično okrajno oblastvo, v občinah s svojim ustavom pa občinsko oblastvo, ako politično deželno oblastvo ne vzame opravi, ki gredo oblastvu, docela ali deloma nase ali jili ne izroči drugemu uradnemu mestu.

§ 43.

Zoper odločbe in odredbe, ukrenjene na podstavi sprednjih določil, ni dopusten priziv. Uradoma popreskušati te odločbe in odredbe je pridržano predpostavljene političnemu oblastvu in uradu za prehranjevanje ljudi.

§ 44.

Občine so dolžne sodelovati v izvrševanju tega ukaza.

Kazenska določila.

§ 45.

1. Kdor krompirja nalašč ne spravi ali ga vzame iz zemlje, preden je dozorel,
2. kdor opusti v §§ 9 in 10 predpisane zglasitve,
3. kdor opusti v § 13 predpisano zglasitev krompirjevih skladišč,
4. kdor prestopi določilo uravnave porabe,
5. kdor proti določilom tega ukaza podela, poklada ali otuji krompir,
6. kdor pridobi krompir proti prepovedi,
7. kdor krompir, ki se je prepustil za semenje ali pridobil za ta namen, odtegne tej porabi,

8. kdor ne izpolni dobavnih dolžnosti, ki jih je prevzel na podstavi odobrene nasadne pogodbe,

9. kdor ne poda v § 32, odstavek 2, predpisanega naznanila,

10. kdor je v odobreni nasadni in dobavni pogodbi nepravilno navedel število porabnikov,

11. kdor zataji v njegovi posesti ali v njegovi hrambi se nahajajoče zaloge krompirja ali izdelkov industrije krompirja,

12. kdor prekrši v uradnem nalogu osnovano dolžnost dobaviti krompir ali izdelati in dobaviti produkte iz krompirja,

13. tisti, ki ima naročilo vojnega prometnega zavoda za žito in upotreblja prevzeti krompir nalogu nasprotno ali brez naloga vojnega prometnega zavoda za žito,

14. kdor redno poverjenim organom zabrani pristop v svoje obratne, založne ali druge prostore, vpogled v svoje opravilne zapiske, kdor odreče tem organom ali oblastvu pojasnila ali poda nepravilna pojasnila,

tega kaznuje politično oblastvo z denarno kaznijo do 20.000 K ali z zaporom do šest mesecev.

§ 46.

Kdor naredi krompir neraben za človeško uživanje ali pusti, da se pokvari, da bi ga vnovčil z večjim dobičkom, tega kaznuje politično oblastvo z zaporom do šest mesecev. Poleg kazni na svobodi se naloži denarna kazen do 20.000 K.

§ 47.

V kazenski razsodbi se lahko izreče, da je v prid državi zapadel krompir in izdelki iz krompirja, katerih se tiče kaznivo dejanje, vseeno ali so storilčevi ali ne.

Zapadle potrebne reči ali njih izkupilo se porabi za preskrbovanje prebivalstva.

§ 48.

Kazniva dejanja zastarajo v enem letu. Zastaranje se prične, s časom kaznivega dejanja.

§ 49.

Gledé prestopkov se lahko po ministrstvenem ukazu z dne 1. marca 1915. l. (drž. zak. št. 49) izdadó kazenske odredbe brez prejšnjega postopanja.

§ 50.

Ako se kdo obsodi, se lahko razsodi tudi na izgubo obrtne pravice.

Izjemna določila.

§ 51.

Določila tega ukaza se ne tičejo krompirja, ki se pridela pred 1. dnem avgusta 1917. l.

§ 52.

O prometu s semenjskim krompirjem in njegovih cenah izda poljedelsko ministrstvo v porazumu z uradom za prehranjevanje ljudi potrebna posebna določila.

Pravtako izda urad za prehranjevanje ljudi, ako treba, posebna določila za določne dele vojnih ozemelj.

§ 53.

Začetek veljavnosti.

Ta ukaz dobi moč s 1. dnem avgusta 1917. l.

Izvršiti ga je poverjeno uradu za prehranjevanje ljudi.

Höfer s. r.

Ertl s. r.

Wimmer s. r.

Prevozno potrdilo.

Vojni prometni zavod za žito (podružnica v) pošilja

..... kilogramov krompirja

od (ime pošiljalne postaje) na naslov

(prejemnikovo ime in stanovišče)

Veljavnost prevoznega potrdila preneha dne

Uradni pečat
pol. deželnega
oblastva.

.....
(Kraj in dan izdaje.)

.....
(Podpis osebe, ki ima naročilo vojnega prometnega
zavoda za žito.)

Pripomnja: To potrdilo je trpežno prišiti na vozno listino.

Da je potrdilo pridejano, je zaznamovati na vozni listini.

Namembna postaja naj odvzame potrdilo.

312.**Ukaz voditelja trgovinskega ministrstva v porazumu z udeleženi ministri in v soglasju z vojnim ministrom z dne 27. julija 1917. l.****o gospodarskih zvezah industrije usnja.**

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje :

§ 1.

Določila, ki so se izdala v §§ 7, 8 in 13 ministrstvenega ukaza z dne 9. marca 1917. l. (drž. zak. št. 100) o začasni sestavi zveznega od-

bora in zveznega vodstva gospodarske zveze izdelovalcev usnja in gospodarske zveze usnje izdelujočih obrti in o sestavi skupnega odbora teh gospodarskih zvez, se izpreminjajo tako:

Zvezni odbor je sestavljen pri obeh zvezah iz 20 do 30 udov, izmed katerih imenuje trgovinski minister 6 do 16 udov; zvezno vodstvo je sestavljeno pri vsaki obeh zvez iz predsednika in 15 nadaljnjih udov, všteti enega ali dva predsednikova namestnika; skupni odbor obeh zvez je sestavljen iz 20 do 30 udov všteti predsednika in enega ali dva predsednikova namestnika.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Mataja s. r.